

Karin Adamsson
Handläggare
033 35 71 90

Justitiedepartementet

Borås Stads remissyttrande över promemorian: Skärpta straff för knivbrott

Ju2021/01955

Ärendet i sin helhet

Borås Stad är remissinstans för promemorian Skärpta straff för knivbrott, och har således bjudits in att lämna synpunkter på promemorians förslag.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Härmed lämnas sådant yttrande.

Borås Stad instämmer i bedömningen att det finns ett tydligt behov av en skärpt syn på allvarligare brott mot den s.k. knivlagen och välkomnar därför de föreslagna förändringarna. De föreslagna straffskärpningarna förväntas inte ha någon direkt påverkan för stadens verksamheter som medför någon förändring i arbetssätt eller liknande. En straffskärpning kan dock ha en påverkan på stadens verksamheter och kommuninvånare eftersom en gärning ska bedömas som särskilt farlig och det således är fråga om grovt brott när brott utförs på särskilt skyddsvärda platser såsom exempelvis skolområden där grundskole- eller gymnasieundervisning sker. Det kan också handla om innehav i lokaler där samhällsviktig verksamhet bedrivs och dit allmänheten har tillträde, t.ex. i entréer och väntrum på sjukhus, polisstationer eller domstolar. Flera av stadens lokaler ska således anses vara en särskilt skyddsvärd plats och ett strängare straff kan således komma att utfärdas, vilket välkomnas.

Vidare kan en straffskärpning ha en påverkan för kommunen som helhet eftersom Borås inte torde vara något undantag i fråga om de antalet ökande brott mot knivlagen. Någon betydande synlig kostnadsökning för Borås Stad kan inte förutses i anledning av skärpta straff.

KOMMUNSTYRELSENUlf Olsson
Kommunstyrelsens ordförandeSvante Stomberg
Stadsdirektör

Karin Adamsson
Handläggare
033 357190

Datum
2021-08-23

Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2021-00467 1.1.2.1

Svar på remiss av promemorian: Skärpta straff för knivbrott

Kommunstyrelsens beslut

Avge Borås Stads yttrande till Justitiedepartementet.

Ärendet i sin helhet

Borås Stad är remissinstans för ”Promemoria för skärpta straff för knivbrott”, och har således bjudits in att lämna synpunkter på promemorians förslag.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Promemorian innehåller förslag som innebär ändring i form av skärpta straff i lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål (knivlagen).

Föreslagna ändringar och bakomliggande skäl

Ändringar föreslås i lagens 4 och 5 §. 4 § innehåller bestämmelser om straff för brott mot knivlagen och förslaget innebär en straffskärpning samt att det i lag framgår när brott ska bedömas som grovt.

Nuvarande lydelse 4 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsambet bryter mot 1 eller 2 § skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. I ringa fall döms inte till ansvar. Om brottet är grovt, döms till fängelse i högst ett år.

Föreslagen lydelse 4 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsambet bryter mot 1 eller 2 § döms till böter eller fängelse i högst ett år. Om brottet är grovt, döms till fängelse i lägst sex månader och högst två år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

- 1. föremålet har innehafts i ett sammanhang där det kan befaras komma till användning vid brottsligt angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet till person,*
- 2. föremålet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,*
- 3. innehavet, överlåtelsen eller saluhållandet har avsett flera föremål, eller 20*
- 4. gärningen på annat sätt har varit av särskilt farlig art. I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.*

Första stycket ändras genom att straffmaximum för brott mot knivlagen av normalgraden höjs från fängelse i sex månader till fängelse i ett år. Andra stycket ändras dels genom att straffskalan för grovt brott ändras från fängelse i ett högst ett år till fängelse i lägst sex månader och högst två år, dels genom att det införs en punktlista med omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett brott ska bedömas som grovt. Ändringen av straffskalan syftar till att höja straffnivån för brottet.

I den första punkten föreskrivs att det vid bedömningen av om brottet är grovt särskilt ska beaktas om föremålet har innehafts i ett sammanhang där det kan befaras komma till användning vid brottsligt angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet till person. Punkten införs för att säkerställa att den omständigheten att föremålet innehafts i ett sammanhang där risken för våldsanvändning är högre särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett brott är grovt.

Omständigheten att föremålet har varit av särskilt farlig beskaffenhet enligt andra punkten innebär att föremålets farlighet kan kvalificera ett brott som grovt. Vid bedömningen bör framför allt vägas in föremålets effekt vid brottslig användning, dess konstruktion och utformning.

Att innehavet i strid med 1 § eller överlåtelsen eller saluhållandet i strid med 2 § har avsett flera föremål enligt tredje punkten innebär att gärningen ska ha omfattat minst två föremål. Hur många föremål som krävs för att brottet ska bedömas som grovt beror på omständigheterna i det enskilda fallet, bl.a. på vilken sorts föremål det är fråga om.

Den fjärde punkten innebär att det särskilt ska beaktas om gärningen på annat sätt har varit av särskilt farlig art. Genom bestämmelsen betonas att gärningens farlighet är central vid bedömningen av om brottet är grovt och att även andra omständigheter än de som anges i de tidigare punkterna kan vara av betydelse vid bedömningen av om brottet är grovt.

Föreslagen lydelse 5 §

Knivar eller andra föremål som innehafts i strid med 1 § eller som överlåtits eller saluhållits i strid med 2 § ska förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förverkande och ändras endast språkligt.

Borås stads bedömning

Borås stad välkomnar de föreslagna förändringarna. Straffskärpningen förväntas inte ha någon direkt påverkan för stadens verksamheter som medför någon förändring i arbetssätt eller liknande. En straffskärpning kan dock ha en påverkan på stadens verksamheter och kommuninvånare eftersom en gärning ska bedömas som särskilt farlig och det således är fråga om grovt brott när brott utförs på särskilt skyddsvärda platser såsom exempelvis skolområden där grundskole- eller gymnasieundervisning sker. Det kan också handla om innehav i lokaler där samhällsviktig verksamhet bedrivs och dit allmänheten har tillträde, t.ex. i entréer och väntrum på sjukhus, polisstationer eller domstolar. Flera av stadens lokaler ska således anses vara en särskilt skyddsvärd plats och ett strängare straff kan således komma att utfärdas, vilket välkomnas.

Vidare kan en straffskärpning ha en påverkan för kommunen som helhet eftersom Borås inte torde vara något undantag i fråga om de antalet ökande brott mot knivlagen. Någon betydande synlig kostnadsökning för Borås Stad kan inte förutses i anledning av skärpta straff.

Beslutsunderlag

1. Borås Stads remissyttrande över promemorian: Skärpta straff för knivbrott
2. Remiss av promemorian Skärpta straff för knivbrott från Justitiedepartementet

Beslutet expedieras till

1. Justitiedepartementet, ju.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till ju.I4@regeringskansliet.se

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Svante Stomberg
Stadsdirektör